

Necrolog Prof. Dr. Nicolae Voiculescu

Pe 27 Noiembrie 2014 s-a stins din viața, la Institutul Oncologic din București, la înființarea căruia a avut o însemnată contribuție, cel care a fost Dr. Nicolae Voiculescu. Ca urmare a unei prietenii întinse pe mai bine de 55 de ani, cu durere dar și cu deosebită plăcere mi-am propus să astern pe hârtie câteva gânduri despre cel plecat dintre noi.

Dr. Nicolae Voiculescu s-a născut la Zărnești (Brașov) la 29 iunie 1929. După absolvirea Facultății de Chimie, secția de Biochimie la Universitatea București, se angajează, la vârsta de 25 ani, la Institutul Oncologic din București (Filantropia) condus de Prof. Octav Costachel. De la prima vedere Prof. Costachel, un fin psiholog și un remarcabil om de știință, intuiește imediat personalitatea deosebită a tânărului Voiculescu pe care îl promovează cercetător științific în 1953 și îl însărcinează cu organizarea și conducerea laboratorului de Medicină Nucleară, primul laborator de acest gen din rețeaua Ministerului Sănătății din România. Institutul fiind la începuturile sale, noul laborator înființat în 1956, crește rapid centrându-se atât pe partea de analitică medicală, dar și pe cea de cercetare științifică, propunându-și investigarea, cu ajutorul aminoacizilor marcați, a relației dintre unele procese energetice și sinteza proteică în celulele canceroase. Ulterior, viziunea șefului de laborator evoluează și cercetarea abordează, cu rezultate remarcabile, acțiunea agenților fizici (radiații ionizante) asupra biosintezei și structurii materialului genetic (ADN), subiect de mare actualitate la acea vreme.

În 1965 Dr. Voiculescu primește o bursă de un an din partea Agenției Internaționale de Energie Atomică de la Viena, la Departamentul de Radiobiologie Moleculară din Belgia (Mol) condus de Prof. J.R. Maisin, iar apoi, în 1970, ca urmare a recunoașterii sale de către comunitatea științifică internațională, câștigă cea mai prestigioasă bursă pentru cercetorii consacrați din domeniul cancerului, bursa Eleanor Roosevelt la Universitatea Stanford

(California, SUA) la Departamentul de Radiobiologie si Radiobiologie condus de binecunoscutul Prof. H. Kaplan.

Reintors in tara in 1971, pe baza experientei castigate mai ales in domeniul biologiei moleculare, preocuparile sale se extind in mod firesc si se indreapta catre unul din aspectele de fundamentale ale oncologiei si anume cancerogeneza. Rod al acestei preocupari constante si datorita rezultatelor obtinute, in 1986 se infiinteaza sub conducerea sa Sectia de Cancerogeneza Chimica si Biologie Moleculara, in noua cladire a Institutului mutat la Fundeni.

Trebuie sa spun ca desi ne-am cunoscut, ne-am imprietenit si apreciat reciproc inca din 1959 (anul venirii mele in Institut), din anul 1982 colaborarea noastra a devenit stransa si efectiva datorita interesului nostru comun pentru cancerogeneza chimica, a mecanismelor ei si a modalitatilor de preventive a acesteia. Coborarea noastra s-a materializat prin lucrari publicate in reviste nationale si mai ales internationale de prestigiu si finalmente prin elaborarea a doua carti: *Modeling in Cancer Genesis and Prevention* (impreuna cu Prof. A. Balaban) publicata de CRC Press Inc (SUA) in 1991 si *Mecanisme Moleculare ale Cancerogenezei Chimice*, publicata de Ed. Stiintifica in 1992 si care a primit premiul Gh. Marinescu din partea Academiei Romane.

Acest scurt necrolog nu poate fi si nu se doreste exhaustiv caci povestea celor 9 monografii, 65 de articole publicate in reviste din strainatate si peste 140 in reviste din tara, a celor peste 500 de comunicari si conferinte tinute in toata lumea in timpul carierei sale stiintifice nu poate fi decat amintita succinct. Nu vreau sa insist nici asupra premilor primite, nici asupra participarilor sale la numeroase comitete de redactie sau societati stiintifice international si nici nacar asupra recunoasterilor prestigioase nici acelea putine (membru al lui New York Academy of Science, al Academiei Romane de Stiinte Medicale-ca sa nu nentionez decat doua).

As vrea insa sa scot in evidenta personalitatea sa deosebita. Nicu Voiculescu a fost un deschizator de drumuri in adevaratul sens al cuvantului, un cercetator talentat

înăscut și cu instinct, care și-a început cariera cu studiul biosintezei proteice și s-a consacrat biologiei moleculare atunci când aceasta deabia începuse. Imi aduc aminte zecile de ore și chiar nopțile de discuții pe aceste subiecte care s-au tradus în articole, cărți și mai ales în seminare cu colaboratorii mai tineri care au profitat din plin de aceste deschideri inovatoare. Ultima perioadă cea a cancerogenezei chimice și a prevenirii acesteia, a fost la fel de stufoasă, pasionantă și productivă. Dotat cu spirit critic, dar și cu un pragmatism remarcabil a contribuit atât în calitate de Secretar Științific, cât și de membru al Consiliului Științific al Institutului timp de peste 50 de ani, la dezvoltarea actualului Institut Oncologic.

În sfârșit marturisesc că personal am pierdut un prieten apropiat atât pe plan științific cât și pe plan uman, care m-a ajutat la nevoie și cu care am colaborat rodnic, eficient și mai ales plăcut. A fost un om integru pe toate planurile și un cercetător de o valoare cu totul deosebită care, spre deosebire de alții, lasă o moștenire ce va rodi și în viitor prin grija colaboratorilor săi.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Dr. ing. Ion Niculescu-Duvaz

07.12.2014